

▶ Гасырлардан килгән
хәзинә.

Китан - белем чишмәсе

- ▶ **Эпиграф итеп нәрсә алынган?**
- ▶ **Ни өчен шулай әйтелгән?**

Ребус чишэбэз.

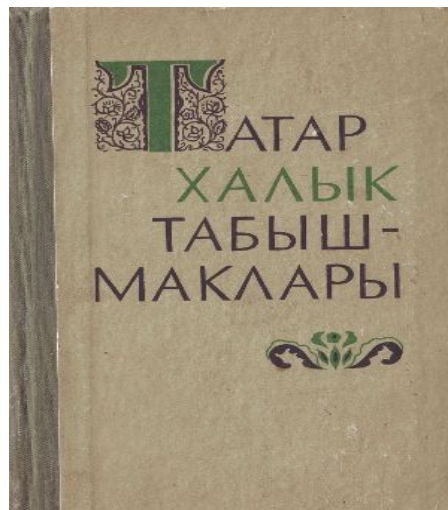
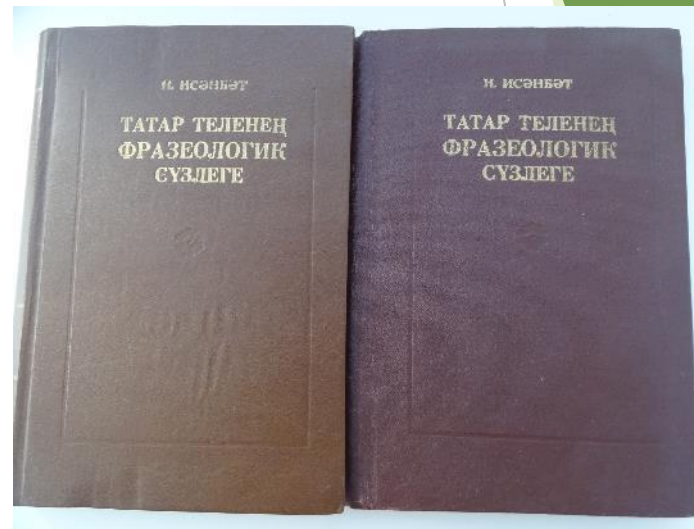

„ужый (Нэжый)

исэнме”

„эйбэт (Исэнбэт)

Нәкый Исәнбәт ижаты

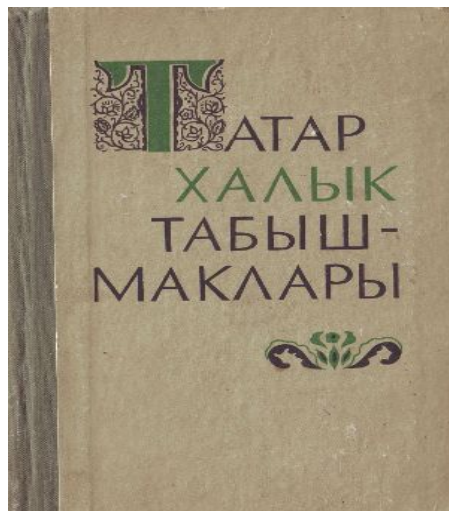
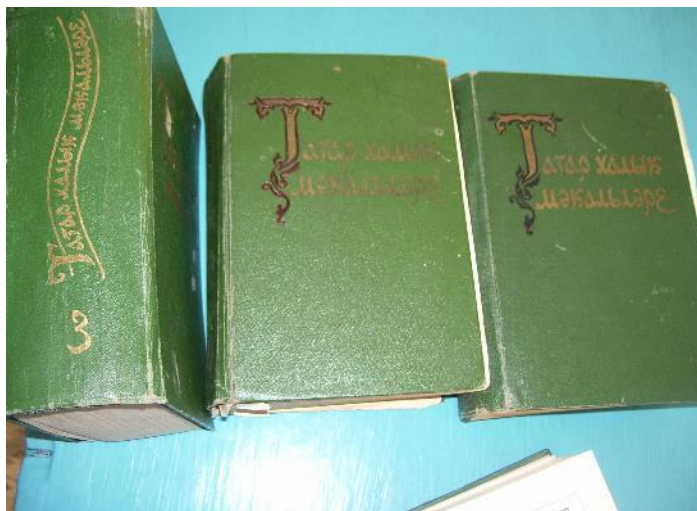

Нәкый Исәнбәт **1900**нчы елның
10нчы гыйнварында Башкортстанның
Салават районы Малаяз авылында мулла
гаиләсендә туган.

Аның туган авылы мәңге яшел
чыршылар, наратлар белән бизәлгән Урал
итәгенә урнашкан. Шунда ул башлангыч
белемне ала. **1910**нчы елдан Уфада
«Хөсәения» һәм «Галия» мәдрәсәләрендә
укый.

- ▶ **Балачакта эсэрлэрне яратып, кат-кат укый торган булган. Озакламый Нэкый үзе дә шигырьләр яза башлый. «Шүрәле» исемле беренче шигырен язганда, аңа ун гына яшь була.**
- ▶ **Унике яшеннән башлап, ул дәфтәренә мәкальләр, әйтемләр, табышмаклар жыя башлый. Нэкый Исәнбәт мәктәпләрдә укытучы булып эшли һәм халык авыз ижаты белән мавыга.**

Гомере буе туплаган халык авыз ижаты
эсэрлэрен аерым жыентыклар рэвешендә
бастырып чыгара:
«Татар халык мәкальләре» (өч томда),
«Табышмаклар»,
«Балалар фольклоры».

- ▶ **Нәкый Исәнбәт - тел галиме. Күп еллар дәвамында татар теленең фразеологик байлыгын жыйнап сүзлек итеп бастыра.**

**АНЫҢ «Уракчы кыз»,
«Бормалы су», «Гармунчы егет»,
«Син сазыңны уйнадың» кебек күп кенә
шигырләрә жыр булып яңгырый.**

Нәкый Исәнбәт – драматург та.

Ул күпсанлы драма әсәрләрендә халыкның тарихын, горейф-гадәтләрен тирәннән сурәтли: «Хуҗа Насретдин», «Гөлҗамал», «Мулланур Вахитов», «Муса Жәлил» әсәрләре шундыйлар.

- ▶ Ул оста тәржемәче буларак та танылды, Пушкин, Шекспир һ.б. әсәрләрен татарчага тәржемә итте.
- ▶ Татар әдәбияты, мәдәнияте һәм сәнгате өлкәсендәге игелекле хезмәтләре өчен **Нәкый Исәнбәткә *Г. Тукай* исемендәге Дәүләт бүләге һәм Татарстанның Халык язучысы** дигән исем бирелде.

- ▶ Татар халкының рухи тормышында,
сәнгать һәм әдәбиятында **Нәкый Исәнбәт**
ижаты күренекле урын алып тора.
Өлкән язучыбыз **Нәкый Исәнбәт**
1992нче елы Казанда вафат була.

*Унөченче апрель.
Нэкий Исәнбәт иҗсаты.*

*мажсара - приключение
дәвер, гасыр – эпоха, век
көрәштәш – соратник
рухи мирас – духовное наследие
чагылыш – отражение*

Сораулар:

- ▶ **Нәкый Исәнбәт нинди әсәрләр язган?**
- ▶ **Аның нинди хезмәтләре бар?**

Накый Исәнбәт иҗаты.

- ▶ *Мин бүген дәрестә ... өйрәндем.*
- ▶ *Кызыклы булды: ...*
- ▶ *Авыр булды: ...*
- ▶ *Мине гаҗәпләндерде: ...*
- ▶ *Мин белдем: ...*
- ▶ *Мин ... билгесенә лаек.*

Өй эше (сайлап алырга):

- 1. Язучы Нэкый Исәнбәтнең тормышы һәм ижаты турында сөйләргә.**
- 2. Язучы турында өстәмә мәгълүматлар әзерләргә.**
- 3. Н.Исәнбәтнең әсәрләренең, хезмәтләренең исемнәрен дәфтәргә язып куярга.**

